

# KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

SZERKESZTŐI SZALLAS:

Ó-vár Vizi-utca. 231. szám, első emeletben

Megjelen a lap hetenkint négyszer a m. Vasárnap, Kedden, Csütörtökön és Szombaton.

Ara évenként 3 ft. o. e. Hirdetési ár: négyhasábos sorot első 7 kr, másodszor 6 kr, harmadszor 5 kr. o. e. minden hirdetés után 30 kr bétvevő. Előfizetés a hirdetés a kiadó-hivatalnál kezeltetik.

KIADÓ-HIVATAL:

Kőszepcsa, STEIN J. könyvkereskedése.

Kolozsvár, január, 6-án.

(D.) Sorsunk nemsokára elvállik.

A lapok általában hirdetik, hogy a magyar országgyűlés összehívásának ideje közel van; mondják, hogy már a mágánok névsora is rendbe van szedve, kik életkoruknál fogva a felső táblához illetékességgel bírnak, mondják, hogy csak a megyék szervezésének haladása balasztja az országgyűlést, s az azonnal ki lesz hirdetve, a mint annak constituens tagjai rendes alkotmányos úton előállíthatók.

Minket e kérdés éppen úgy érdekel, mint a Királyhágón túli részt. Amaz országgyűlés, mely Pestre össze fog hivatalni, jogilag éppen úgy a mi országgyűlésünk mint a Tisza- és Dunamenti testvéreinkké, és ha ez országgyűlés alsó táblájára az erdélyi megyék és városok követői, felső táblájára az erdélyi regalisták meghíva nem lesznek, ez alkotmányunk értelmében oly helyzet, melyben az országgyűlés constituens részei nincsenek együtt, következésképp a fél-szeg országgyűlés nem érezheti magát feljogosítva, hogy a magyar alkotmány szellemében tanácskozhassék.

A magyarországi vármegyék egyhangulag 1848 mellett nyilatkoztak, következésképp ezeknek összehívandó képvisellete sem tarthat más irányt, de nem is szabad tartania, mert ama szentesített törvények megtagadása árulás volna alkotmányunk ellen.

Az 1848-ki minden törvény kétségbehozhatatlan s az országgyűlésen csak arról lehet szó, ha annak egyes pontjai menjenek-e át reformokon? ne töröltessenek-e el a mennyiben tán ma gyakorlati-atlanok?

De ezt csak oly országgyűlés teheti, melynek minden alkotmányilag constituens tagja ott van. Magyarország nem szabad Erdély részvéte nélkül semmit változtatni azon törvényeken, melyeknek Erdély is az unio által részesévé vált. Erdély kimondta az egyesültséget 1848-ban, Magyarország elfogadta, s tartozik magát ahhoz tartani mindaddig, míg egy közös országgyűlésen Erdély képviselői nem fognák azt követelni, hogy az egyesülésről szóló törvény eltöröltessék és ebbe a magyar alsó és felső tábla nem egyezend. Ez pedig soha sem lesz.

A magyar királyság rendes országgyűlésein kívül alkotmánya felett újból meg újból minden évtizedben nem alkudozhatik; a magyar királyságot nem geniozhatják magyarellenes párttörödékek; a magyar király nem vezetteti magát az alkotmány korlátain kívül ezek által, hanem a törvényesség határain belül uralkodik és parancsol, s minden ember, ki e királyság területén lakik, tartozik az alkotmánynak és királynak engedelmeskedni. A ki az ellen cselekszik, az ilyet a király és ország mindig elég hatalmas megbüntetni.

A kinek sérelme van, a ki emberi jogaiban rövideget érez, segít azon az alkotmány rendes eszközeivel. A magyar alkotmány szabadsága úgy az egyeseknek mint a királyság határai között t-stvériesült külön nemzetiségeknek a legszélesebb körű jogokat biztosítja. E részben már hozott törvények s részint kifejtett közvélemény nyújtanak biztosítást, melyeknek égisze alatt szabadelvűségünk teljes önzetével bizvást hivatkozhatunk az összes európai közvéleményre; és alkotmányos önértéssel kérhetjük, ha van-e a földkerekségén monarchiai állam, mely a hitfelekezetek, az egyének, apróbb nemzetiségek jogait szabadelvűbb alapokra tekteti, mint a magyar?

Ezen megtörhetlen jogalapokon a pesti országgyűlés összehívása minket közvetlenül érdekel; az a mi országgyűlésünk is, nekünk ott kell lennünk, addig az törvényesen nem tanácskozhatik.

Avagy ha ottan Erdély nélkül fog országgyűlés tartatni, akkor mi jogi szempontból egyenesen tagadjuk, hogy a magyar királyság alkotmánya visza volna állítva.

De biztosak vagyunk arról, hogy az anyaország érzeni fogja törvényes kötelességeit. Éppen ezért a pesti országgyűlés összehívása éppen úgy érdekel minket, mint a Királyhágón túli részt.

Sorsunk e szerint nemsokára elvállik; és Erdély visszaalakulására nézve a legfontosabb kérdés eldöntése talán néhány hét alatt meg fog történni.

Az előjeleket nem mondhatjuk kedvezőtleneknek, s mindenből ő felségének azon komoly elhatározása tűnik ki, hogy legfelsőbb helyen akarják a magyar legitím jogok teljes visszaállítását, a mi igen természetes is, miután éppen ezen jogokon alapul a magyar királyi korona birtokában álló uralkodóház több százados legitimitása. Amaz akarat komolyságáról eléggé biztatnak minket azon jobban értesült lapok, melyek határozottan állítják, hogy a felség célja a magyar királyság teljes integritását visszaállítani, s e célokban Erdély érvényesített unioja éppen nincs kizárva.

Az Erdélyt lakó nemzetek alkotmányos gondolkodásu fiai mind nyiltabban lépnek elé, nemzeti különbség nélkül az unio kívánatával, és így ha lesznek is töredékek, kik még mind szomorító illúziókban élve építeni akarják a tabula rására fellegvárakat, remélhetjük, hogy Magyarország szigorúan törvényes magatartásán, s az erdélyi nemzetiségek értelmesebb és az alkotmányos élet biztonságát avatottabb szemekkel belátó fiainak egyetértésén, leomlanak mindazon akadályok, melyeket szűkkeblű féltékenység, vagy ös gyűlöletből eredő bizalmatlanság gördít a törvényességért élni halni kész honfiak útjára.

X Gróf Mikó Imre ő nmának a Kolozsvár városi tanács és esküdt közönség e hó 4-én tisztelkedvén, polgármester Wendler ur következő beszédet tartá:

Nagyméltósági kormányzó, mélyen tisztelt hazánkfi! Midőn e kedvelt terembe lépünk, — a tudomány, szépművészet, gazdaság, s minden szellemi s anyagi előhaladásnak és közérdeknek ez állandó csarnokába, — hol alkotmányos életünknek is, a fájdalommal lefolyt 11 évi szendergése alatt, a hazafi érzelmeik nyilvánítására, apolitására, s időszent foganatosíthatása bizalmas menhelyre talált; — s midőn tudjuk, hogy mindez excellentiád forró, művelt és kitartó hazafiságának kifolyása, — lehetlen mindenek előtt ki nem fejeztünk ebbeli legforróbb köszönetünket. Aldja meg érette a Mindenható!

Ilyetén hálaszultó visszatekintés után pedig, úgy hiszem, annál igazabb és természetesebb színben festendhetem azon érzéseinket is, melyek bennünket nagyméltóságodhoz jelenleg vezettek, s a melyeket e városi képviselőiség, s a többi ahhoz csatlakozott jelenlevők nevében kifejezhetni szerencsés vagyok, — azon mély és soha ki nem fogyható balánsat t. i., melyely excellentiádnak azon hazafias tetteért tartozunk, hogy az anyai gondnal, fáradsággal és felelősséggel egybekötött ideiglenes kormányzóságot e válságos percekben feláldozó önmegtagadással elfogadni méltóztatott. Meggyőződésünk ugyan is az, hogy azon keskeny, de mint felséges urunknak törvényes obajtásaink felé hajlott atyai jószágából bizton reményelni lehet, mind inkább szélesbítődd pallón, — mely az idei augusztus 20-ikáról legfelsőbb nyiltlevélben alkotmányos életünk kies és üdvteljes mezejére leendő visszajuthatásra, a fájdalom, még mindig kettős, s az 1848 ban törvényesen nyilvánult közobajtás ellenére is nem egy Magyarhonnak kimutattatott; s a mely legfelsőbb okmány maga a két hon mielőbbi törvényes és tetteges egyesítését még kívánatosabbá teszi azért, hogy annak csak egyik és utolsó előtti kisérő leiratában emlékezik meg, bizonytalan láthatárok között, Erdélyről, — ezen oly keskenyre szabott pallón mondom, hogy járhatnánk biztosan, ha azon férfiak, kiket szellemi tulajdonaik, és tiszta hazafias jellemeiknél fogva, az országos bizalom már alkotmányos életünk kedves emléki korában vezetőknak kijelölt, — s a kiknek nagyméltóságod egyike — törvényes támaszaink lenni kételkedtek volna.

Fogadjá tehát excellentiád szokott szívélyességével és hazafiai jó indulatával kifejezett ebbeli mély balánsat, és azon forró kívánatunkat, miszerint áldja meg a Mindenható nmogodat a nagy és komoly feladatához kívánságú testi és lelki erővel, és adja jutalomul elérhetni saját hazafi keblének is azon legedese s legboldogítóbb obajtását, hogy működéseit siker és közjóllét követe.

De minthogy ez edes remények csak egy teljesülhetnek, ha nmogodat, s bontigyeink vezetésére meghívott s meghívandó hazánkfiat, az oly nagy és nehéz, mint komoly és nagyhatású feladataik szerencsés megoldhatóságában, minden honfi, maga körében, s a jelen átalakulási helyzetünk szem előtt tartva, teljes lelki erejével gyámolitandja; — s mivel azt hisszük, hogy valamint alkotmányos életünknek bár ennyi, ha csak megpótlását is nem egyéb, mint azon egy mostoha évtizedet túlmúlt hazafias és kitartó, de mérsékeltisége s igazságossága által mindenfelől méltánylást és bizalmat gerjesztet közremunkálás és egyetértés szülte: úgy alkotmányi teljes átalakulásunkat is biztosan, csak ezen békés működés, és annyira üdvteljes egyetértés segítheti elő; s csak úgy kerülheti ki annyit szenvedett hazánk, hogy

újabb megrázkodtatásoknak, s azokkal járó keserves sok áldozatoknak, s végre az inségnek és absolutizmusnak martalékává ne essék, ha t. i. sorsa törvényes uton határozódik; — mindezeknél fogva igérjük és tünepélyesen fogadjuk excellentiádnak, hogy ezen szent cél elérhetésére, az ez irányban folyó hó 15-ikén városhatóságilag is megállított és kihirdetett elvekhez híven ragaszkodva, s azok foganatosítását eszközölve, hazafias buzgósággal, s kitartó békés működéssel nyújtandjuk mindig segéd kezeinket; tudva, s teljes bizalommal várhatva, miszerint nmogod tántoríthatlan bontszeretete, s tapasztalatdús belátása feltalálандja s erélyesen megkísértendi mindazon utakat és módokat, melyek alkotmányos állásunk loyális, és annál fogva biztos és örökvaló visszanyerhetésére szükségesek; — azon alkotmányos állásunknak, mely annyi század óta a két testvér hon tulajdon; azon alkotmányos életnek, melyre, minthogy egyedül felelhet meg az emberi méltóságnak, s egyedül segítheti ki a társadalom minden igényeit, minden művelt nemzetek törekednek; — s a melynek kifolyásai az 1848-beli azon legfelsőbb helybenhagyást nyert törvényezikkek is, melyek a két haza egyesítésével, annak minden osztályon nemzetbeli és vallásfelekezeti lakóinak különbség nélküli boldogítását célozzák.

És hogy ez irányban e város hatósága is annál törvényesebben működhessek — ez üdvözölő nyilvánításainkat azon bizalmas kérésrel fejezzük be, miszerint egyekeskedjék nmogod a törvényes mód és idő beállása után hováhamarabb e város tanácsának és esküdt közönségének is újból szerveztetése által, annak alkotmányos állásba helyezését eszközölni.

Éljen Ő Felsége a király!

Éljen szeretett kormányzónk!

E szónoklatra kormányzékeli elnök gróf Mikó Imre ő nmaga következőleg válaszolt:

Köszönöm önöknek, uraim, szíves szerencsétlétését. Tán hibetem, hogy az inkább a hazafi és alkotmányos hivatalnokot, mintsem magát a hivatalt illeti. S mint ilyen, mint némileg bizalom nyilvánítás — miért titkoljam — jól esik lelkemnek. E bizalom tölem is viszont bizalmasságot követel, s én örömmel teszem.

Uraim! én életem javát e városban éltem le, családi boldogságom, nyilvános életem legkedvesebb emlékezei e helyhez fűzvek, s ezen város közönsége engem a közelebbi nehéz időkben esküdt polgárává választott. Mind ezek okok arra, hogy én önök körében otthonosnak érezsem magamat, s ezen benső vonzalomnál fogva ösztönözöttem szükségét érezem annak, hogy önök előtt, uraim, nézeteimet egész bizalommal tartózkodás nélkül kitárjam. Akarom, hogy tölem értsék meg azt s a szerint itéljenek.

En uraim e tisztelt csak hosszas önmagamammal számvetés, s a legfontosabb köztektintetknél fogva vállaltam el ideiglenesen; nem rangot s fényt kerestem abban, s legfőbb becsét is tehát abban látom, hogy mint egykor e haza fiait illető állomást 11 évi keserves időköz után a haza — habár ideiglenesen is — ismét magának mondhatja, s mint egy dicső cél emeltyűjét a közjóra használna. Másfelől nekem örömet csak akkor adand, ha közös vállaltással elérhetjük ama célt, melyre nézve a Kárpátok közt kevés kivétellel egy a vélemény. Ismerem én a nehézségeket, melyek utamban állanak. De csak szoros benső egyesülés, bölcs önmérséklés, a törvényesség terén állandó megmaradás — s a siker nem maradhat el. Széchenyi egykori intő szavai házához így hangzottak: „Csalálomokban ne ringassuk magunkat, mindenek fölött önértünkben bizzunk, a szerepeket fel ne cseréljük, a pisztolyt idő előtt el ne stüssük.” Minek gyakorlati értelme az, hogy az alkotmányos tért tartuk meg s magunkat mérsékelni tudjuk. Hassunk tehát, uraim, mindnyájan oda, hogy közöttünk tetleges fellépések által tetleges visszattalásokra alkalom ne adassék. Ha mi a törvényt nem sérthetjük meg, ha igazunkat csak alkotmányos úton kívánjuk érvényesíteni, és sem anyagi, sem erkölcsi erőszakot senki irányában nem használunk: lehetlen, hogy bármely oldalról is megtámadassunk. És erre nézve e nemes város magatartásától igen sok függ. Kolozsvár e hon egyik irányadó városa volt mindig, lakóinak száma, vagyonossága, alkotmányos értelmisége s politikai érettségénél fogva. Ohajtom, hogy higad, nemes magatartásban most is jó példával menjen elől. A népnek valódi ereje szellemi és erkölcsi súlyában áll. Nem zúgó patakok, csöndes menetti nagy folyók visznek kincsterbált hajókat. A benső erőben van az igazi hatalom...

Azonban egy iránt mindnyájunknak tisztában kell lennünk. A két testvérhon egyesülése, a polgári és politikai teljes jogegyenlőség, a föld szabadsága, a terhek közös hordozása, az erők szabad versenye az 1848-ki törvényekben van kimondva: azt nem történni, nem lett semmi hatalom nem teheti. Annak igazságos alkalmazását, e törvényeknek teljesítését ösztönözni elő kell segítnünk. A nemzetiségek kibékítése hazánkban csak ez alapon lehetséges. ... A mi engemet illet: én tisztában vagyok magammal, tudom célomat s a multnak tapasztalásait használva, annak elérésére elhatározott lélekkel igyekszem. Éjjelem nappalom arra lesz szentelve, hogy a mindnyájunk előtt álló nagy feladat a haza javára oldódjék meg. En e célért mindent, meg a rágalmól aljas fegyverének vérső sebeit is zngulodás nélkül eltűröm, s az ily időkben szokásos gyanúsításoknak nyíltan vallott elveimet, az álnokul hintegetett álbíreknél nyilvános életem tetteit, s bármely oldalról jöhető megtámadásoknak önére-







lett azon tájon egy helységet alapítani, mely Nizza Italiana — olasz Nizza — nevét fogná viselni.

— Cavour betegsége Turinban oly mély benyomást tett, melyből gyanítást vonhatni azon veszteség nagyságára, melyet az olasz nemzet e férfi halálán érezne. A jeles államférfi agyvelőgyulladásban szenvedett, s az olasz orvosok iszonytató rendszere szerint, háromszor vágta rajta éret. A legújabb tudósítások szerint, állapota már javult, de föltétlen nyugalomra van szüksége. Dec. 21-én, a midőn a baj növekedőben volt, a beteg ágya körül minisztertanács tartatott. A főváros előkelő lakosai nagy számmal jelentek meg a szenvedő házában, s részvételjesen állapotáról tudakozódtak.

— Fould ur, miután az ő lényegileg még mindig ismeretlen küldetését Olaszországban elvégezte. Bécsbe utazott. Napoleon a napokban egyik meghittjének mondá, az olaszok nem tudják, mily sokféle akadályokkal kell küzdenie, valahányszor részükre valaminek kivételét megkísérli.

— Az „A. A. Ztg.“ dec. 26-án kelt párisi levelében írja: hogy hiteles jelentések szerint Garibaldi mart. 1-jén Victor Emanuelhez azt a felszólítást intézendi, miszerint Olaszország kardja haladéktalanul Velence megtámadására használatos.

— A markai és umbriai kolostorok sequestrálása gyorsan hajtatik végre, de megkímélnék és érintetlen hagynak minden oly birtokot, mely akár jótékony, akár más gyakorlati célból a társadalomra nézve hasznos intézet vagy szerzet kezében van, míg a csupán áhítoatlansággal foglalkozó rendeknek le kell mondani világi javakról, s meg kell elégedni egy, az állami pénztárból fizetendő nyugdíjjal. — A római birtokba october elején ájtott napolyi csapatokból körülbelül 200 német, többnyire hajó, hátra maradt; most ezek koldulva és koldulni Rómába jöttek honfitársaikhoz, mert az olaszok csak gunyolódnak velük elhagyatottságukban. A pápai alamsina, s a német egyházigazgatóságtól nyújtott segély sem volt elegendő őket a koldulástól megmenteni. Végre is az a triai követ utasított mindeniknek öt scudit adni uti költségére, hogy a Lloyd gőzessel Triesten át haza mehessenek.

— A Constitutionnel Velenczére vonatkozó cikkében azon állítás fordul elő, miszerint Schmerling ur egészen más szemmel tekint, mint Benedek tábornagy, az újabb háborút, a mely a velencei kérdés miatt támadna. Erre a dec. 27-diki „Ind. belge“ bécsi levelezője megjegyzi, miszerint a párisi lap rosszul ismeri Schmerling urat, a ki minden egyezkedési vagy eladási ajánlatot épp úgy vissza fog utasítani, valamint Benedek tábornagy minden megtámadást visszaverni. Hasonló ajánlat és az arra adandó válasz között, — mondá legutóbbi alkalommal amaz államférfi bizonyos politikai tárgyalgó teremben — csaták még pedig véres csaták lesznek. — Ugyancsak a belga lapnak Berlinből írják, miszerint Ausztria és Oroszország között bizonyos közeledés vehető észre, a melyre a magyarországi ügyek állása adna alkalmat. Mily mértékben alapos ez a jelentés, azt e percben nem határozhatjuk meg; annyi bizonyos, hogy az orosz lapok rendkívül nagy érdeklődéssel kísérik a magyarországi alkotmányos visszahelyezés mozgalmait. Így a „Journal de St. Petersburg“ dec. 21-ki és 22. számaiban igen pontos és avatott tollból származó jelentések foglaltaknak a pesti megyei gyűlés, nemkülönben az esztergami tanácskozmány megállapodásaira vonatkozólag, s mindezekből az orosz hivatalos lap azt következteti, miszerint az oct. 20-ki engedményeket Magyarországon elégteleneknek tekintik, s tisztán és egyszerűen az 1848. évben szentesített alapot kívánják.

— Páris, dec. 26. Állítják, hogy Napoleon császár egy levelet intézett II. Ferenczhez, melyben annak tudára adja, hogy a hajóraj csak dec. 31-ig védelmezendi őt. A piemonti király már hatfőn tudósítva lett a lépésről. Valószínűleg január 1-én tudatja a császár ezt a diplomati testüle tel. Metternich hg dec. 26-án személyesen volt a belügyminiszternél, hogy azon rendszeresített ellenséges hangért, melyet a hivatalos „sajtó“ Ausztria ellenében használ, panaszt tegyen. „Ha Ausztria és Franciaország szövetség helyett ellenségeskedésben állnának, akkor sem lehetne rosszabb,“ mondá Metternich herczeg. Persigny gróf elismerte ugyan ezen állítás igazságát, de csak sajnálattal fejezte ki aziránt, hogy ellene nem tehet, mivel Franciaországban sem hivatalos lap, sem előleges sajtócensura nincsen.

— Az „Opinion Nat.“ hiszi a „Perseveranza“ azon hírét, hogy a bajor hadsereg hadiábra állított, és Poroszország két haditestet mozgósít. A lap reméli, hogy a királyi megnyitó beszéd e tárgyban fölvilágosítást ad.

— A leghatározottabb alakban merül fel azon hír, hogy a londoni kabinetnek a velencei kérdés föltölti tanácskozásai bevégeződtek, azon eredményre vezetvén, miszerint a közelebbi napokban bécsi s berlini állam-

sáikra menendő angol képviselők föllesznek hatalmazva arra, hogy Velence eladását hivatalosan is szóba hozzák. Az eladáson kívül minden más combinatio, különösen valamely keleti tartománnyal leendő kárpótlás el van ejtve az angol cabinet által, s Angolország javaslata egyszerűen oda mened ki, hogy Velence odaengedését bizonyos pénzösszegért kívánja, a melynek megfizetéséért Angolország kész a kezességet magára vállalni. A „Daily News“, a külügyminiszter ismert közlönye, már is egy igen határozott cikket hoz ez ügyben. Azt mondja: a velencei kérdés új phasisba lépett, a diplomata tárgyalás alá vette s a nagyhatalmaknak joguk van egyesített, mérsékelt de szilárd és határozott előterjesztések által elejét venni egy oly háborúnak, mely szintugy vétek mint nagy csapás volna. Ez előterjesztésekkel lord Bloomfield van megbízva, míg lord Loftus Berlinben mindent megkísérli a végett, hogy Poroszországot is megnyerje az angol tervre nézve. A brit cabinet tehát egyelőre csak maga viendi ez ügyet s a „Patrie“-nak betűszerinti értelemben igaza lehet, mondván, hogy Franciaország Velenczét illetőleg sem hivatalos sem félhivatalos uton nem teend javaslatot, a miből csakugyan még nem következik az, hogy Franciaország nem támogatand egy ily javaslatot, ha az más oldalról szóba fog hozni. Párisi tudósítások szerint e kérdés ottani diplomati körökben már is nyílt vitatás tárgya, s Metternich hg egy ily alkalommal tisztán és határozottan kimondá, hogy Ausztria el van tökéltve bármely eladási tervet okvetlenül visszautasítani. Vajjon már Angolország megelégszik-e egy ily elutasító válaszzal, vagy minő lépéseket teend még eszméinek érvényesítésére, azt még senki se tudja.

— A híres Nena Sahib, kinek már annyiszor költötték veszett híret, még 3—4000 emberrel Tibetben táboroz, közel a nepáli határszélhez. Pénze elég van, élelmezheti embereit a nélkül, hogy kénytelen volna rabolni a falukban.

— Szt.-Pétervárról érkezett sürgönyök következtében dec. 28-án hosszabb értekezlete volt K. norring gr. orosz követségi tanácsosnak Rechberg gróffal, mely — jól értesültek állítása szerint — a Dunafejedelemségek mostani helyzetére s az ott folyamatban levő dolgokra vonatkozik, s melyeknek horderejéről mindakét császári kormány tökéletes tudomással látszik birni. — Balabine orosz cs. követ, — kinek Bécsbe érkezése január elejére volt jelentve — meghosszabbítá szabadságidejét; Szt.-Pétervárról Moszkuba menend, ottani rokonait meglátogatni, s január vége előtt alig jövend Bécsbe.

— A nagyvezir közzétette jelentését eljárásáról. A tett panaszokat tulzottaknak rajzolja abban és a görög clerust igen gáncsolja. Kis-Ázsiára nézve vizsgáló választmány fog kinevezetlni.

— Stambulból dec. 21-én írják: „Jólértesült forrásból közölhetem, hogy a francia követ e hét folytán a dunai-fejedelemségek oly sokat vitatott ügyét szóba hozván, a portának sürgőleg ajánlá, tenné meg az maga a kezdeményezést a két fejedelemiség végleges egyesítése iránt, és Kuz a hgnek javaslata, történhet zavarak kikerülése végett, a két minisztérium egyesítésének lehető siettetését. E barátságos javaslat Franciaország részéről igen furcsán jő és senki sem fogja tagadni, hogy ily szózat nem tehetett valami kedves benyomást. De éppen azért nem érdeketlen tudni azt, hogy Ali basa Lavaletto iratának nagy fontosságot tulajdonítja s a kérdéses pontot a magas tanács tegnapi ülésében nagy melegséggel ajánlá; feszülten várják az eredményt. — Sokat beszélnek azon jegyzékről, melyet az osztrák követség adott át a külügyi minisztériumnak. A porta azzal vádoltatik, hogy ha nem is elnézéssel, de mégis meglehetősen közönytynel van oly izgatások iránt, a miknek ellenséges célzatai egy szomszéd államban, mint Ausztria felre nem ismerhetők. A Stambulban alakuló comitén kívül utalnak még a már sikerült fegyverszállításokra, különösen Cerrutti szárd diploma küldetésére, ki a fejedelemiségekbe (állítólag) a consulságok megvizsgálása végett volt küldve, s teljes hibelőség szerint ott egészen egyéb üzletekbe ártja magát.

— Az orosz lapok egyre arról beszélnek, hogy az olasz ügyek iránti rokonszenv nem változott; különösen az „Északi méh“ ezeket írja a többek közt: „Olaszország gyenge ugyan, de az eszmék, melyekre politikáját alapítja, erősebbek mint azok, melyekre eddigelő Ausztria támaszkodott. E lap ugy vélekedik, ha Velence kérdése békés uton nem oldatik meg, akkor egy erős olasz-román magyar szövetség fog keletkezni; egy államnak szükséges, ha magát föntartani akarja, a külpolitikát ösvényre lépni; egy uralkodónak alig lehetend beljavítások által magát akép megerősíteni akarni, hogy aztán annal makacsabban folytassa a harcot, mely vesztét eszközölné. Egy másik cikkében ugyan az „Északi méh“ ezeket mondja a napolyi szövetség ellen: „Euró-

pa fejedelmei s államférfiai az elasz nagy kérdés megoldásánál ne feledjék, hogy itt nem annyira területi mint diplomatiai érdekek forognak fön, mint inkább a monarchia elvének megszilárdítása Olaszországban, és különösen, hogy az a változás veszélyének ki ne téessék, és hogy a forrongó népek apró gyöngye államokká ne alakuljanak, melyek képtelenek a reactió, valamint a fejlettség ellen magukat megvédeni.“

— Varsóból írják, hogy Pétervárról azon tudósítás érkezett, miszerint jövő tavaszig a lengyel királyságban s annak határain jelentékeny haderők lesznek felállítva, miután Oroszországnak, a készülő harcziás mozgalmakkal szemközt egyáltalán nem szándéka, tétlen néző szerepet játszani. Emellett az orosz fővárosban vizsga szemmel kísérik azon nagymérvű hadikészületeket, melyek jelenleg Svédországban tétlenek. Mint hallatszik, orosz részről is történnek katonai intézkedések, főleg Finnországban, hol a belsingsforti védművek erősítésén nagy erélylyel dolgoznak, sőt arról is van szó, hogy a svéd határok felé nem megvetendő haderők pontosítottak össze.

— Egy varsói levél a lengyeliségnek országszerető uralgó hangulatát imigy rajzolja: Mióta a nemzetiesség csillaga Európa politikai láthatáran feltűnt, a lengyel népség reményei is ujra élednek. Járjuk be ma Varsó minden városrészét, utazzuk be egész Lengyelországot s mindenütt, a szegény kézműves padlásszobácskájában, mint a főhivatalnok s gazdag kereskedő termében, a nemesember és pap házában mint a földmives kunyhójában, az onegy szívűből, egy szájból fakadó meggyőződést fogjuk hallani: „Itt az idő, most teljes bizonyossággal számíthatunk a baba visszanyerhetesére; Franciaország segélyt nyújtott Olaszországnak szabadsága kivívhatására, minket is segíni fog függetlenségi harcunkban.“ A politikai vélemény az országban ki van fejlődve, mindenki tudja, mit ohajt, mit akar. Epontra nézve nincs nálunk pártszinezet, nincs vélemény és törekvésbeli különbség. A földbirtokosok és polgárok, a hivatalnokok (kik hazafiságuk által nagyon megkülönböztetik magokat a külföldi bürocratiától) a papok, kézművesek és pórok, mind jó hazafiak, s mihelyt az iga levetésének órája tűni fog, minnyáján egy förlüként fognak helyt állni, s mit mondatnak a hölgyekről!! Hasonlítanak a Garibaldi nevéhez; még feljűlmulják a férfiakat bátorság, kitartás, odaadásban.

— A Lengyel határszélről. December 21-ről írják a „Frankf. Post-Ztg“-nak: az izgatás Lengyelországban mindig jobban terjed. Ujabb időben a vezénylő forradalmi bizottmány, általános országos gyászt rendelt. Minden nyilvános és családi ünnepély szigoruan betiltatott. Azok, kik e rendszabályoknak nem engednek, fenyegető leveleket kapnak. Az orosz kormány azonban el van határozva, minden kihágást szigoruan büntetni. Repressiv rendszabályokban sincs hiány; Lengyelországban most legalább 50,000 katona van. Azon hírek, hogy a császár jelentékeny engedményeket ad Lengyelországnak, jelenleg semmi alappal sem birnak.

— A világ minden szőrű-bőrű népe részesülni kezd már az alkotmányos élet áldásaiban. Tunisból írják, hogy az ottani bey is alkotmányt adott népének, s azt az idegen konsulok jelenlétében proclamáltak. A bey megesküszik ezen alkotmányra, s nemcsak magát, de utódait is kötelezi annak megtartására. Ezen alkotmány a személy és vagyonbátorságot teljesen biztosítja aa ország minden lakosa számára, tekintély, vallás, születés, hely és bőrszín különbsége nélkül; személye vagy vagyonában, bírói ítélet nélkül senki sem háborítható; az adók a vagyon és kereset aránya szerint egyiránt osztandók ki, és alóla senki sem vonható ki; teljes vallásszabadság biztosítottatik, nem véve ki a zsidókat se; az összeírás és sorsolás általi katonaaállítás módja behozatik, a szolgálati idő meghatározva, a törvény előtt mindenki egyenlő; a kiváltságos osztályok eltörölve; kereskedési szabadság fog behozni s a kormány igéri, hogy kereskedési vállalatokba nem bocsátkozik; a kereskedelmi bíróságok fele részben moslimekből, s fele részben a barátságos államok dolgáraiból alakittatik; végül az idegeneknek birtoklási jog engedtetik.

Ujabbak. — A párisi távirat ajka szófukar, de általán békés; ujjonghatnak, a kik az ujév reggelén is a néhány év óta megszokott zeuszi sötét szemöldéktől előre remegtek. De még se igen kell az ujjongással sietni, nehogy a békereemények almból egyszerre borzasztó kiabrándulás verjen fel. A mit Napoleon ujévkor elhallgatott, azt tán már is kimondta. Jan. 4-kén ül össze a törvényhozó test Párisban s a császár, mint mondják megnyitó beszédében kérdéseket hozand szőnyegre, miknek általa kísérlött megoldása a világ békét mélyen s alaposan megrendítheti.

— Sok újabb jelenség azt sejteti, hogy a lengyel kérdés nem sokára újból előtérbe léphet.



— Gaeta, dec. 29. A királyné nem utazott el, a kórházakat látogatja.

— Milano, jan. 1. A mai „Perseveranza“ jelenti: Farini véglegesen beadta le mondását, s mihielyt egésze engedi, Saluggiába vonul vissza. Egy még nem hiteles hír jelenti, hogy La marmora hadteste fogja Cialdini farsadt had csapatait Gaeta ostromában felváltani.

— A „P. Hirnök“ Bécsből a következő érdekes sürgönyt közli szerkesztőjétől:

— Bécs, jan. 2. Most már valószínű, hogy Apponyi György gróf az országbírói állomást véglegesen elfogadta. A kir. személynői méltóságra még nincsen jelölt. Mura-köz szigetének Magyarországhoz való visszacsatolása véglegesen elhatározott. Az amnestia kérdése folytonos tanácskozás tárgya. Teleki László gróf a magyar államférfiaknál látogatásokat tett.

T. és felelős szerkesztő DÓZSA DÁNIEL.

Gabonaár Kolozsvárt, január 3-án, 1861.

Bécsi mérője: Tisztabúza 4 frt 73 kr. Elegybúza 3 frt — kr. Rozs 2 frt 40 kr. Árpa — frt Zab 1 frt. 10 kr. Torókbúza 1 frt 60 kr. Pityóka 1 frt 40 kr. — Marhahús fontja 14 kr. o. é.

## BÉCSI BÖRZE január 2-kán.

| Állam-adósság.                             | pénzben     | áruban |        | pénzben                                             | áruban        |
|--------------------------------------------|-------------|--------|--------|-----------------------------------------------------|---------------|
| 5%-os nemzeti kölcsön                      | 100 frt.    | 73.40  | 73.80  | Ausztr. államvaspálya                               | 280.— 281.—   |
| 5%-os metalliques                          | 100 frt.    | 61.50  | 61.75  | Nyugati vasut                                       | 194.80 195.—  |
| <b>Földterhermentesítések.</b>             |             |        |        | Pardubitz vasut                                     | 106.— 107.—   |
| 5%-os magyarországi                        | 100 frt.    | 6.75   | 63.25  | Tisza vasut                                         | 147.— 147.—   |
| 5%-os bányászati, horvát és szláv          | 100 frt.    | 60.50  | 61.—   | Déli vaspálya 60% (ex div.)                         | 182.— 185.—   |
| 5%-os erdélyi                              | 100 frt.    | 58.75  | 59.25  | Károly Lajos vaspálya (ex div.)                     | 151.— 152.—   |
| <b>Sorsjegyek.</b>                         |             |        |        | Graz-Köflachi                                       | 110.— 112.—   |
| Trieszti db.                               | 100 ft pp.  | 111.—  | 112.—  | N.-Szombati 1-ső kibocsátás                         | 20.— 22.—     |
| Dunagőzhajóz. társ. darabja                | 100 ft pp.  | 95.—   | 95.50  | N.-Szombati 2-ik kibocsátás                         | 60.— 64.—     |
| Budai városközség db.                      | 40 ft a. é. | 36.—   | 36.25  | <b>Váltók (devisek)</b>                             |               |
| Eszterházy                                 | 40 ft pp.   | 86.—   | 87.—   | Három hónapra                                       |               |
| Salm                                       | 40 ft pp.   | 38.—   | 38.50  | Amsterdam 100 holl. ft (86 ft 52 kr a. é.) 3%       | — —           |
| Pálffy                                     | 40 ft pp.   | 36.50  | 37.—   | Augsburg 100 d. német ft (85 ft 90 1/2 kr) 3 1/2 %  | 124.50 124.75 |
| Clary                                      | 40 ft pp.   | 34.50  | 35.—   | Berlin 100 tallér (150 ft ausztr. értékb.) 4 %      | — —           |
| St. Genois                                 | 40 ft pp.   | 37.—   | 37.50  | M. Frankfurt 100 d. német ft (85 ft 90 1/2 kr) 3 %  | 123.75 124.—  |
| Windischgrätz                              | 20 ft pp.   | 20.50  | 20.75  | Hamburg 100 márk-bankó ft. 75 ft 85 kr) 2 1/2 %     | 108.50 108.75 |
| Waldstein                                  | 20 ft pp.   | 26.50  | 27.—   | London 10 font sterling. (100 ft 23 1/4 kr) 4 1/2 % | 144.— 145.—   |
| Keglevich                                  | 10 ft pp.   | 14.50  | 15.—   | Páris 100 frank. (40 ft 50 kr ausztr. ért.) 3 1/2 % | 57.20 57.30   |
| <b>Részvények.</b>                         |             |        |        | <b>Pénznekem.</b>                                   |               |
| Nemzeti bank ex div.)                      |             | 721.—  | 724.—  | Korona                                              | 19.78         |
| Hitelintézet 200 frt.                      |             | 157.50 | 159.70 | Császári arany                                      | 6.83          |
| Alsó-ausztriai esc. bank 500 frt.          |             | 545.—  | 548.—  | Rezsés arany                                        | 6.84          |
| Duna-gőzhajózási társulat 500 ft pp.       |             | 374.—  | 376.—  | Napoleons'or                                        | 11.53         |
| Trieszti Lloyd 2-ik kibocsátása 500 ft pp. |             | 130.—  | 140.—  | Orosz imperiale                                     | 11.84         |
| Budapesti lánchíd 500 ft pp.               |             | 380.—  | 383.—  | Ezüst                                               | 44.—          |
| Éjszaki vasut                              |             | 1940.— | 1942.— | A nemzeti kölcsön papir szelvényei                  | 39.75         |

# H I R D E T É S E K.

## HIVATALOS.

(1)  
Sz. 12660.

### Csödhirdetmény.

A kolozsvári cs. kir. kerületi törvényszéktől jelen csödhirdetményél fogva, minden bel- és külföldön létező hitelezők, kiknek az idősb gróf Ethlen Lajos csödtömegéhez valamely igényük lenne, ezennel fölszólítottak, hogy illető adósság-leveleiknek hiteles mását 1861 február hó 15-ik napjáig az előírt törvényszékhez annál bizonyosban benyújtsák, s illető követeléseiket bejelentik, mivel ellenkező esetben minden tulajdoni, előny- vagy zálogi joguk számba nem vétetével a csödtömeg tárgyalásból kirekesztetnek, s a csödtömeghez igényeikre nézve nem létezőnek fognak tekintetni, s az 1861 martius hó 1-sőjén délelőtti 10 órákor a törvényszéknek tartandó kiegyenlítési tárgyalásánál, melyen megjelenni ezennel a megnevezett csödtömeg minden hitelezői oly hozzátétellel hivatnak meg, hogy a meg nem jelenők kimaradásuk káros következményeit maguknak tulajdonítván, nem fognak tekintetbe vétetni.

A cs. kir. kerületi törvényszék üléséből  
Kolozsvárt karácsony 20-kán, 1860.

(3)  
3724. p. sz. 1860.

### Hirdetmény.

A zilahi cs. kir. ker. törvényszék részéről ezennel közhírré tételik, hogy P. Horváth Miklósnak somályi föld birtokos Kabós József elleni 7000 o. é. forint váltó-követelési ügyében folyó vi december 4-ken jelen szám alá beadott kérelme folytán az utóbbi 65.241 frt 85.93/100 krra o. é. becsült somályi jószágának s hozzá tartozóinak végrehajtó közhírré tételre megengedeleit, és évégetti a hatánapok 1861 martius 15-kére s aprilis 15-kére, mindenké 10 órákor délelőtti a törvényszéki irodában — tüzetek ki.

Venni kívánók erre azokra megjelöléssel hivatnak meg, hogy mindenik 10 %-től bányapénz összegét letenni, és a megvevő a jöszágon fekvő biztosított adósságokat, mennyiben a vételárból kitélik, a törvényszék utasítása szerint magára vállal köteles, a becsült felvett jegyzőkönyv és a közhírré tétel feltételek hitelesített másolatokban az irodában, eredetiben pedig a kolozsvári cs. kir. ker. törvényszéknek megtekintetők, melyekről másolatokat vehetni; a jöszágon fekvő terükről, ha kívánják, az itteni betáblázási könyvből felvilágosítás fog adni.

Együttal mindazok, kik ezen árverésről írásbeli értesítést nem kaptak, de a jöszágra nézve zálogjoggal bírnak vélnek, fel-szólítottak, hogy ezt a jöszág e adásáig annyal inkább jelentik a törvényszéknek, mivel ellenkező esetben maguknak tulajdonítsák, ha a vételár kifizetése náluk nélkül történik meg, és ők az által, a mennyiben a vételár a jelentettek által kimerítettnek — kizártnak.

Zilah, december 6-kán, 1860.

(2)

### Pályázási hirdetmény

a kovásznai fürdői- és községi-gyógyászati állomás betöltése végett, ugyan Kovászna fürdő-helységében.

A szép, egy kies kerthez hasonló Háromszék római terén, a keleti Kárpátok nyugati láncolatánál fekszik a volt praetorius székelye Háromszék orbai nevezetű helységének kovásznai fürdői községben, mely oly dús fürdő és inni való savanyu vizekkel, hogy minden házi házi magában egy savanyu vagy is borvíz forrást képez.

Ezen város piacza közepén bugyog fol őszpontosult erővel a feketés szürke színű pokolsár nevezetű lobogóba a szénsav (acid. carb.), egy valódi csudája a természetnek, mely rendkívüli gyógyerővel van megáldva, ugyanott találhatik egy érdemes kén- és orvosi forrás.

Ezen kívül igen dús mennyiségben van ezen község gyomor-lágyító vagy is olvasztó természetű szénsavas szik-s haméleges c. rb. kal. et natric.), ugy használnak kőn-kén-gáz (hydrothion) forrásokkal és száraz gőzfürdőkkel ellátva, utóbbiak természetükre nézve basznók a nápolyi „grotta dei cani“-hoz, kitűnő azon tulajdonsága, hogy a szemeket nem csak kitisztítják és erősítik, de egyszersmind az elgyengülést meggyógyítják.

Ezen természetek ajándékai Kovásznát még azon időben tették igen nevezetes fürdőhelységgé, mikor még se a tapasztalat, se művészet nem nyújthattak segédkeztet azoknak módszeres használatára.

Itten Kovásznán az éppen most megnyitott fürdő és községi-gyógyászati állomás betöltése kedvén, a melylyel 409 forint osztrák rítkaen 12 öl égő tüzfű, és szabad szállás évi fizetés van összekötve (itt n helyben Kovászna székvárosában), a mélt. cs. kir. magas helytartóságnak folyó 1860-ik év november hava 28-ról 20730 / 2276. szám alatt kell rendelete alapján a csödtömeg ellen kiíratik.

Ezen állomást csak is sebész és gyógyász tudorok — medicinae et chirurgiae doctores — nyerhetik el.

A pályázni kívánók sziveskedjenek az erre megkivántató hiteles okmányokkal ellátandó kérelmeket folyó 1861-dik év március 30-dik napjáig a kovásznai nemes tanácsnak az itteni postahivatal útján elküldeni.

A cs. k. barátsági járáshivatalától, Kovásznán, Erdély nagyfejedelemségében, dec 20. 1860.

## NEM HIVATALOS.

### Gazdasági gépek és eszközök.

Az országiszerte híres Vidats ekéinket, rostáinkat s egyéb gazdasági eszközeinket bátorlodunk az erdélyi gazda-közönségnek figyelmébe ajánlani, s tisztelettel kérjük a gazda urakat, sziveskedjenek megrendeléseiket jövőben Kolozsvárra utasítani, Baris József urhoz, a kolozsvári fiók-műhelyünk vezetőjéhez, ki a megrendelések pontos teljesítéséről azonnal gondoskodni fog. — Ezen fiók-műhelyt főleg az erdélyi gazda közönség érdekében állítottuk fel a végett, hogy a hosszú utról gyakran töve oda érkező gépeinket ismét helyreállítsa, s ez által elejét vegyük minden panaszoknak.

Kolozsvári fiók-műhelyünk gépjavításokat is szívesen elvállal, mire nézve azt a tisztelt közönségnek pártfogásában ajánlani bátorlodunk.

Vidats István gépgyára Pesten.

(4191)

### Eladó ház és szőlő.

A Funk István hagyatékához tartozó, hidegvén a nagyutcában 158-ik szám alatti ház és telek, nem kevéseben egy az u. helyben levő nagy kiterjedésű nemesített gyümölcsfákkal bővelkedő szőlő eladó.

Bővebben értekezhe a Pogácsnik M. ksa közjegyző irodájában, belső szennutca 132 dik házszám alatt.

(3—3)

(4)

### Eladó birtok.

Korpadon, Kolozsvárhoz 2 1/2 órai távolságra vagyon egy 143 holdból álló tagosított birtok eladó, melynek az egyik vége az ország-útra rug; értekezhe a Pogácsnik M. ksa monostorutcában a 68-dik szám alatti ház tulajdonosával.

(2—3)

### STEIN JÁNOS

könyvkereskedésében Kolozsvárt kapható

A MAGYAR CSALÁDI S KÖZLETI VISELETEK ÉS SZOKÁSOK a nemzeti fejdelmek korából.

I. tá

### KÖVÁRI LÁSZLÓ.

Ára 2 frt.

### KAISER FRANZ JOSEPH I.

und

### EUROPA.

Aus dem französischen.

Ára 30 kr.

Szabó Károly, Rogerius mester, Várad kanonok siralmas éneke, Magyarországnak IV. Béla király idejében atatórok által történt Ronzlásáról, ára 1 ft Szalay László A magyar történelemhez. I. kötet: Erdély és a Porta. Ára 3 frt.

Kazinczi Ferencz levelezése Berzsényi Dániellel. 1808—1831. Ára 2 frt 50 ujkr.

Magyar hölgyek életrajza, írta Kulini Nagy Benő és Sarvári Elek, ára 3 frt. Kakas Márton Tolltaraja. Kiadja Jókai Mór, 2 kötet ára 2 ft.

Remény. Irodalmi és művészeti évkönyv. Szerkeszti Vachot Sándorné. 9 gyönyörű képpel, díszes aranyos kötésben ára 12 ujfrt.

Szász Károly, Trencsényi Csák, történeti költői beszély, tíz énekben, ára fűzve 2 frt., köve 3 frt.

Pabódy József Munkács multja és jelenje Magyarország történetében 11 kötettel, ára 3 ft. Dr. Rómer Floris, A Bakony, terményrajzi és regészeti vázlat. Ára 1 frt 50 kr.

Beranger dalai, magyarítják Szász Károly, Illési György és mások. I. füzet ára 60 kr.

Mocsary Lajos Programma nemzetiség, és a nemzetiségek tárgyalában, 1 ft.

Emilia, Magyar nők évkönyve, 1861-re, gr. Széchenyi István arczképével, és tizenkét, történelmileg híres magyar nő képével és életrajzával. Ára fűzve 1 ft 50 kr. Átve 2 frt.

Józsika Miklós, A magyarok és történelme. 3 kötet ára 6 ujfrt. Rózságyi A. Mintegy tíz évvel ezelőtt, regény a legközelebb lefolyt tíz évből, 3 kötet, ára 3 frt.

### SAPHIRA.

történeti regény (Erdély multjából) írta Halmágyi Sándor, három kötet. Összesen 534 lap. Ára mind a három kötetnek 2 ft 60 kr. újpénz.

### PARLAGI RÓZSÁK

történeti beszélyek, írta Halmágyi Sándor. Két kötet igen díszes kiállítás, összesen 317 lap. Ára 2 frt. E beszélyek tárgya egytől egyik Erdély történetéből van merítve.

### Bonaparte Napoleon Lajos

### TITKOS EMLÉKIRATAI

I—III. füzet. 2 frt 40 kr